

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду для постійного
або тимчасового проживання
Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг»
Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області
14.04.2025

Харків, 2025 рік

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» 14.04.2025 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області (далі – відділення, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Бохвалов Андрій Михайлович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини керівник групи НПМ;

Цвеліх Максим Павлович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Синявіна Марина Миколаївна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Деркач Діана Віталіївна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Заклад знаходиться за адресою: вулиця Центральна, будинок 10, село Грушине Лозівського району Харківської області, 64131.

Керівник закладу – Воловик Ганна Григорівна.

Діяльність відділення здійснюється відповідно до Положення про відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області, затвердженого директором Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області.

Відділення є структурним підрозділом Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Біляївської сільської ради, утворено для обслуговування громадян, які мають часткове порушення рухової активності, частково нездатні до самообслуговування та не мають медичних протипоказань для перебування в колективі та потребують соціально-побутової і психологічної адаптації, надання соціальних послуг з метою усунення обмежень життєдіяльності, запобігання виникненню та розвитку можливих захворювань особи, підтримки її здоров'я, соціальної незалежності, відновлення знань, вмінь та навичок з орієнтування в домашніх умовах, ведення домашнього

господарства, самообслуговування, поведінки у суспільстві, сприяння розвитку різнобічних інтересів і потреб осіб, організації дозвілля і відпочинку.

Відділення утримується за рахунок коштів, які відповідно до Бюджетного кодексу України виділяються з місцевих бюджетів на соціальний захист населення та соціальне забезпечення, інших надходжень, у тому числі від її діяльності.

У 2024 році фінансування закладу склало 3 303 745 грн., розмір отриманої благодійної допомоги – 293 767,74 грн. Фінансування на діяльність закладу у 2025 році складає – 3 154 641 грн., благодійна допомога – 8 271,01 грн. Планові витрати у 2025 році на харчування на одного мешканця закладу в день складають 131,15 грн, витрати медикаментів на одного підопічного в день складають 33,44 грн.

Заклад розрахований на перебування 16 осіб. На день відвідування у закладі проживало 14 осіб (7 чоловіків і 7 жінок) з них: 3 ліжкових хворих, 2 особи з групою інвалідності, 4 внутрішньо переміщені особи, недієздатних осіб не має.

За 2024 рік у відділенні померло 9 осіб (причиною смерті здебільшого встановлено хронічну серцево-судинну недостатність). За 2025 рік на дату відвідування померлих не має.

Штатна чисельність працівників відділення складає 12 шт. од., з яких: 1 медична сестра, 4 працівники молодшого медичного персоналу, 2 кухарі, 4 особи технічного персоналу. У нічну зміну в закладі залишається 1 молодша медична сестра.

Заклад розташований в одноповерховому будинку (фото 1). Територія закладу огорожена, має велике подвір'я з альтанкою, лавами та простором для прогулянок (фото 2, 3). Окрім цього, в закладі облаштовано: простір для прийому їжі (фото 4), кухню, місце для дозвілля (фото 5), спальні приміщення, ізолятор, санвузол, душову кімнату та комору для продуктів харчування.

У кімнатах проживають від 2 до 5 осіб. Санітарний стан кімнат, постільної білизни та одягу підопічних задовільний (фото 6). Розподіл по кімнатах здійснюється з урахуванням індивідуальних особливостей, віку, діагнозу та стану здоров'я підопічних.

Підопічні забезпечені твердим та м'яким інвентарем, засобами особистої гігієни, змінним одягом, чистою змінною постільною білизною. Особисті речі зберігаються в тумбах та шафах у кімнатах.

Усі мешканці відділення мають документи.

Працівниками проводиться належне прибирання в житлових кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується догляд за особами похилого віку: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур.

Підопічні забезпечені чотириразовим харчуванням. У закладі наявні денне меню та перспективне меню на тиждень. У раціоні присутні молочні, м'ясні, рибні продукти, каші та овочі.

Приміщення харчоблоку перебуває в належному санітарно-гігієнічному стані. Робочі поверхні та посуд чисті. Працівники, які залучені до робіт в харчоблоці, вчасно проходять медичні огляди, що підтверджено відповідними записами в особистих медичних книжках. Товарне сусідство зберігання продуктів не порушене.

Первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до декларацій про надання медичної допомоги, укладених з сімейними лікарями, згідно з Порядком вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503. Випадків самогубства або членушкодження у відділенні не зафіксовано.

Дозвілля підопічних у закладі полягає у перегляді телепередач, користуванні мережею Інтернет, читанні книжок, грою у настільні ігри, прогулянках на свіжому повітрі. На свята організовуються культурні програми, запрошуються концертні колективи.

В закладі наявний службовий телефон для зв'язку з родичами.

У закладі в достатній кількості наявні вогнегасники, які своєчасно пройшли технічну перевірку. Вікна будівлі не заґратовані, наявні схеми евакуації. Окрім того, у відділенні встановлено пожежну сигналізацію згідно з Правилами пожежної безпеки в Україні, затвердженими наказом Міністерства внутрішніх справ України від 30.12.2014 № 1417 (фото 7).

Група НПМ провела особисте конфіденційне спілкування з 8 підопічними та 4 працівниками закладу.

Скарг на жорстоке поводження, якість догляду та умови проживання від підопічних не надходило.

Попереднє відвідування групою НПМ здійснено 07.09.2020 у межах моніторингу вивчення стану виконання заходів, що вживаються для запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У відділенні відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги або обстрілів, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185, та вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ

України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

Порушення права на охорону здоров'я та медичне забезпечення (стаття 49 Конституції України).

2. У порушення вимог наказу Міністерства охорони здоров'я України від 16.12.2003 № 584 «Про затвердження Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах», лікарські засоби зберігаються без урахування температурних режимів та вологості повітря, зазначених виробниками. У приміщенні, в якому зберігаються лікарські засоби відсутня можливість контролю та підтримання температури і вологості повітря відповідно до вимог інструкцій про застосування лікарських засобів у літній період (відсутні: термометр, гігрометр та кондиціонер).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

3. У житлових кімнатах підопічних відсутні кнопки виклику персоналу, що призводить до неможливості екстреного надання медичної допомоги та швидкого реагування у разі коли підопічний потребує допомоги персоналу.

4. Не всі приміщення закладу у повній мірі пристосовані до потреб осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення, що не відповідає вимогам ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд», а саме:

у коридорах відсутні горизонтальні поручні з обох боків для полегшення пересування маломобільним особам;

у санітарно-гігієнічних кімнатах відділення не облаштовані штанги поворотні або відкидні сидіння поруч з унітазом.

5. У порушення вимог пункту 11 Положення про індивідуальну програму реабілітації інваліда, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України 23.05.2007 № 757, у закладі відсутні засвідчені в установленому порядку копії індивідуальної програми реабілітації осіб з інвалідністю, що свідчить про відсутність контролю за виконанням рекомендацій індивідуальних програм реабілітації.

Порушення права на ефективні засоби юридичного захисту (стаття 13 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, статті 40, 57, 59 Конституції України).

6. У закладі відсутня інформація про адреси, телефони посадових осіб та гарячих ліній, на які можуть звернутись підопічні у разі порушення їхніх прав та інтересів.

Зазначена інформація має бути розташована у доступному місці, що дозволяє підопічним використовувати її у будь-який час та не залежати від сторонніх осіб.

Інші порушення.

7. Групою НПМ встановлено, що в медичній шафі з ліками наявні лікарські засоби, термін придатності яких закінчився (фото 8).

ІІІ. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Біляївській сільській раді Лозівського району Харківської області забезпечити:

контроль за дотриманням прав підопічних;

вжиття невідкладних заходів щодо усунення наведених порушень прав осіб, яким надаються соціальні послуги зі стаціонарного догляду, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності закладу;

облаштування на території закладу укриття з урахуванням вимог чинного законодавства.

2. Комунальній установі «Центр надання соціальних послуг» Біляївської сільської ради Лозівського району Харківської області забезпечити:

дотримання безпекових заходів під час оголошення сигналу «Повітряна тривога!»;

контроль та підтримання температури і вологості повітря в приміщенні, в якому зберігаються лікарські засоби;

облаштування житлових кімнат кнопками виклику персоналу;

дотримання вимог ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд»;

наявність індивідуальних програм реабілітації у відділенні та контроль за виконанням рекомендацій;

розміщення у доступному місці номери телефонів гарячих ліній;

контроль за терміном придатності лікарських засобів.

Додаток: фотоматеріали на 4 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

Андрій БОХВАЛОВ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**

Додатки до звіту**Фото 1****Фото 2**

Фото 3

Фото 4

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

